

„NE IZGULJ, ÚGY SZAVAZTAM, AHOGY MEGBESZÉLTÜK” – NYUGDÍJASOK ÉS DIÁKOK VOKSA

Hosszú sor az urna előtt

Hosszú sort kellett kivárniuk tegnap a szegedi 313-as szavazókörben voksolóknak – itt ik-szeltek ugyanis az igazolással szavazók is. Sok volt az egyetemista és a nyugdíjas. Aki eljött, azt mondta: különösen fontos kérdésekről van szó.

GONDA ZSUZSANNA

– Én még mindig nem értem, olyan bonyolult van feltéve a kérdés! – panaszkodott tegnap egy nő a Kálvária sugárúton. A Móravárosi szakközépiskolából lépett ki éppen, ahol vasárnap már urnanyitás előtt sorban álltak a szavazók. Délelőtt körülbelül 30-40 fős sort kellett kivárni annak, aki ik-szelni akart. Itt voksoltak ugyanis az igazolással szavazók – vagyis a nem szegediek – és a hajléktalanok (itt: lakcím nélküliek) is. A tömeg az előbbieknél volt köszönhető, az utóbbiak képviselőivel mi nem találkoztunk.

– Éppen arról beszéltünk, hogy még sosem kellett sorban állnom hasonló helyzetben – válaszolta Gombár Csaba, akitől azt kérdeztük, mit szól, hogy ilyen népszerű a népszavazás. A fiatal ember kiskőrösi, de Szegeden tanul. Akkor is itt lenne, ha nem a vizitdíj, a kór-

A MÓRAVÁROSI SZAKKÖZÉPISKOLÁBAN AZ IGAZOLÁST KÉRŐK MIATT IS SOKAN VOKSOLTAK

Fotó: Karnok Csaba

egyébként az a minimum, hogy részt vesznek minden szavazáson.

Gyöngyi és Róbert Borsod megyében él, Péter pedig soproni. Ők is igazolással szavaztak. Róbert szeptemberben kezdte az egyetemet. – Fontos

ták voksoltak, láttunk időseket is, akik botra vagy rokonra támaszkodva érkeztek, és olyat is, aki a sor elejére kéredezett azzal: ő nem tud ennyit várni. Előre engedték. Sorban állás közben egyébként plakátokat lehetett nézegetni, az egyik az érvényes és érvénytelen szavazólapot szemléltette, a másik egyes szám első személyben a helyes magatartást. „Elvonulok a szavazófülke magányába” – mondta a rajzon az állampolgár, majd: „Csak a szavazás ideje alatt lehetek itt, úgyhogy viszlát!”

Elköszöntünk mi is, és átnézünk egy másik szavazókörbe – szintén a Móravárosiban –, ahol csak a lakcím szerint ide tartozók voksoltak. Itt lényegesen kevesebben voltak, nem kellett várni. Egy családdal találkoztunk, erről beszéltek:

– Mire szavaztál, hogy így elbújtál? – kérdezte egyikük, nyilván ő nem olvasott a plakáton a szavazófülke magányáról.

→ IVÁNYI AURÉL KAMPÁNYCSEND-SÉRTÉST JELENTETT.

Iványi Aurél, Szőreg önkormányzati képviselője tegnap kampánycsend-sértés miatt bejelentést tett, mert vasárnap délelőtt Szőregen, a 309-es szavazókör előtt három férfi arra buzdította az embereket, hogy szavazanak igennel a kérdésekre. A képviselő elmondta: a férfiak fekete ruhát viseltek, kabátjukon árpádsávos szalag volt. Aki „rosszul” reagált, vas-kos válasza számíthatott.

– Tudod te. Családi szavazás van, nem?

– De mondd meg!
– Nyugodj meg, arra, amit megbeszéltünk.

További fotók a témáról az interneten: delmagyar.hu

Az eredmény kötelez

Várható volt a szavazók aktivitása és az igenek magas aránya, a megkérdezett Tóth Károly alkotmányjogász szerint az eredmény kötelez. Löffler Tibor politológus úgy véli: a napidíj, a vizitdíj és a tandíj eltörléséről törvényt kell hozni, ám heves pártvitákra számít a pénz pótlásáról.

MUNKATÁRSUNKTÓL

– A legutolsó közvélemény-kutatások várakozásai beigazolódtak, nagy volt a választók aktivitása. A népszavazás eredménye mindhárom kérdésben köti az országgyűlést, köteles tehát eltörölni a vizitdíjat, a napidíjat és a tandíjat – értelmezte az előzetes eredményt Tóth Károly alkotmányjogász, a szegedi egyetem jogi karának oktatója. – Kérdés: lehet-e Alkotmánybírósághoz fordulni, hogy csak január 1-jétől lépjen életbe az intézkedés, ami a legvégső határidő. Viszont semmi nem tiltja a parlamentnek, hogy akár már hétfőn döntson az eltörlésről. A miniszterelnök az urnazárás után váratlanul bejelentette, hogy elkészítette a törvényjavaslatot. Ennek az interneten is látható változata szerint azonban semmiféle kompenzációról nincsen szó. Alkotmányosan nehezen védhető, hogy ha elvontak az egészségügyből pénzt, és eltörlik a díjakat, ne állítsák vissza a pénze-

ket. Kemény parlamenti csatára számítok a módosításról. A hétfői döntést nem befolyásolja, hogy a végeredmény a jogorvoslati kérelmek és a külföldi szavazatok miatt csak jövő hét végén hirdethető ki – nyilatkozza a jogász.

– Rendkívüli sajtótájékoztatóján Gyurcsány Ferenc megerősítette Horváth Ágnes egészségügy-miniszter korábbi bejelentését, miszerint a kormány már meghozta a döntését a népszavazás előtt – mondta a következményekről Löffler Tibor politológus, a szegedi egyetem oktatója. – Eszerint a kormánynak sem lehetősége, sem szándéka nincs a változtatásra. Mindent visszacsinalnak, de forrásokat nem jelölnek meg. A magas részvételi arány és az igenek nagy hányada azt mutatja, hogy sok szavazó szakpolitikai döntést hozott. Tehát csak a három díj eltörlésére szavazott, függetlenül a pártoktól. Nagyon valószínű, hogy nem csak jobboldali pártszimpatizánusok aktivizálódtak. Az a kérdés, hogy a koalíció ezt mennyire veszi figyelembe. Most politikailag impotens kormány benyomását kelti, az általa korábban is emlegetett válsághelyzetre képtelen megfelelő közpolitikai választ adni. Az eredmény láttán pártpolitikai síkra tereli a vitát. Úgy látszik, érdekelt a feszültség generálásában.

→ Az új klinikán ketten szavaztak

Szegeden körülbelül ötvenen dobták mozgóurnába a lapokat tegnap, az urnát Czirok Katalin és Vigh Andrásné mozgatta, mi az új klinikán találkoztunk velük. Négyen kérték, hogy itt voksolhassanak, de az egyik beteget hazaengedték, egy intenzív osztályra került, így csak ketten ik-szeltek. Egyikük közölte: egyébként is mindig részt vesz, de most különösen fontos kérdésekről van szó. Hogy hogyan voksolt, azt nem árulta el.

házi napidíj és a tandíj lenne a referendum tárgya – hamarosan diplomázik, így például a fejlesztési részhozzájárulás őt már nem érinti közvetlenül. Am itt – mondta – elvi kérdésekről van szó! Ugyanígy gondolkodott a kerekgyházi Füstös József is. A fiúk szerint

kérdések, amelyek meghatározzák a jövőnket – vélekedtek. Nem bírtuk ki, hogy ne kérdezzük meg Pétert, mit keres az SZTE-n egy soproni. A természetudományi kar híresen jó – tudtuk meg a biológia-hittan szakos fiútól.

Persze nemcsak egyetemis-

SAVAVAZÁS UTÁN. HOGYAN TOVÁBB?

Fotó: Segesvári Csaba

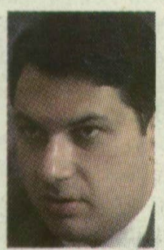
HAT VÉLEMÉNY A REFERENDUMRÓL

Megyei politikusok, közéleti szereplők a döntésről

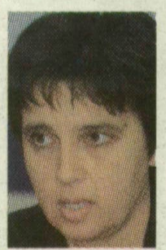
Botka László, Szeged polgármestere, országgyűlési képviselő (MSZP): – A szegediek alig egyharmada szavazott igennel a három kérdésre. Ugyanakkor a népszavazás országos eredményét tiszteletben kell tartani, de sem az orvos, sem az egyetemi oktató nem dolgozik ingyen a jövőben. Ez azt jelenti: sem az egészségügy, sem a felsőoktatás nem lesz ingyenes. A jövőben nagyon hiányozni fog a szolgáltatást igénybe vevők befizetése, vagyis a tandíj és a vizitdíj, de a parlamentben azonnal el kell fogadni azokat a jogszabályokat, amelyek ezeket megszüntetik. A szegedi eredményben azt látom bizonyítva, hogy az olcsó, populista, demagóg politika Szegeden soha nem szerethet többséget. A népszavazás hosszú távon jól tesz az országnak, mert kiderül majd az azt követő intézkedésekből, hogy talán ez az utolsó pillanat, amikor le kell számolnunk az ingyenesség illúziójával.

Lázár János, Hódmezővásárhely polgármestere, országgyűlési képviselő (Fidesz-MPSZ): – Szerintem példértékű, ahogyan a hódmezővásárhelyiek tanúbizonyságot tettek az összefogásról, a megyében itt volt a legmagasabb az igenek aránya. Ezért hálás vagyok mindenkinek, minden hódmezővásárhelyinek, pártállástól függetlenül. Az eredményt úgy értékelem, hogy az emberek győztek, mindenképpen változást akarnak, és azt is hiszem, az emberek győzelme a kormány bukását jelenti. Ebből az következik, hogy a kormánynak mennie kell: az egyetlen demokratikus, erőszakmentes megoldás egy új választás kiírása. Ami a miniszterelnök bejelentését illeti, természetesen, hogy a kormány teljesíti a nép akaratát: félreértés ne essék, ez a kötelessége. Szerintem a következő napok, hetek és hónapok következményei hoznak majd igazán változást az ország életében.

Sándor Klára SZDSZ-es országgyűlési képviselő: – Valamivel magasabb a részvételi arány, mint amire a közvélemény-kutatások alapján számítani lehetett, viszont valamivel magasabb a nem szavazatok aránya is mindhárom kérdésben. Ez az SZDSZ-nek siker, de engem nem tölt el elégedettség. Szomorú vagyok, hogy sok pénzt vontunk el egyrészt a szegedi egyetemtől – a jövő évben körülbelül 300 millió forintot. Ennek fele, 150 millió forint a rászoruló hallgatók szociális ösztöndíjára ment volna. Havi 180 ezer forintot vettünk el a háziorvosoktól és több millió forintot a kórházaktól. Ezeket az összegeket nem tudjuk a költségvetésből pótolni, de ezzel együtt a kormány és a kormánypártok kötelezőnek tartják magukra nézve az ügyszöntő népszavazás eredményét, ezért a miniszterelnök már hétfőn benyújtja azokat a törvényjavaslatokat, amelyek visszavonják ezeket a díjakat.

Ványai Éva szegedi önkormányzati képviselő (MDF): – Öröndetesnek tartom, hogy a választópolgárok élet demokratia adta jogokkal, és ilyen nagy arányban részt vettek a népszavazáson. Várható volt a közvélemény-kutatások szerint is az igenek elsöprő aránya. Azt tudomásul kell vennünk, hogy – a korábbi választásokhoz hasonlóan – megyénkben az országosnál valamivel alacsonyabb a voksolási aktivitás. A kialakult helyzetre az az MDF javaslat, hogy szakértői bizottság jöjjön létre, és tegyen javaslatot a források pótlására. A három kérdésre adott három, hasonló arányú válasz magyarázata, hogy a kampányban is együtt kezelték a témákat. A pártok, politikusok számára a népszavazás azzal a tanulsággal szolgál, hogy a választási kampányban olyat kell ígérni, ami valós és teljesíthető, ellenkező esetben a nép visszatartja a felelőtlen ígéretek alapuló rossz döntéseket.

Pukánszky Béla, a Szegedi Tudományegyetem oktatási rektorhelyettese: – Nem tesz szert a szegedi egyetem sem arra az összegre, amire számított. A fejlesztési hozzájárulásból (fer) származó bevételt a kormányzat nem kompenzálja. Holott az oktatás színvonalának szinten tartásához és növeléséhez szükségünk lenne többletbevételre. Az az elv, mely szerint a diákok legjobban tanuló tizenöt százalékának nem kellett volna „tandíjat”, vagyis fejlesztési hozzájárulást fizetnie, hozzájárult volna valamiféle differenciáláshoz. A hallgatói önkormányzat várhatóan győzelemként éli meg a népszavazási döntést, én viszont nem tartom előremutatónak. Az egyetem előzetes kalkulációi szerint az univerzitás 60 milliárd forintos költségvetésének 0,3 százaléka lett volna a tandíjból származó bevétel. A fer összegét idén 180 millió 369 ezer forintra terveztük. Így aztán nem vagyok optimista.

Baráth Lajos, a makói Dr. Diósszilágyi Sámuel Kórház főigazgatója: – Ez az ügyszöntő népszavazás a magyar demokrácia fontos eseménye volt. Az eredmény szerintem azt jelzi, hogy az egészségügyet és az oktatásügyet csak széles társadalmi konszenzussal lehet reformálni. Reformra szükségünk van, de a társadalomnak kell eldöntenie, hogy mennyit akar fordítani ezekre a célokra. Ami a továbbiakat illeti: tavaly a tb-kassa egészségügyi része közel 60 milliárdos pozitívummal zárt, ez a trend várhatóan 2008-ban is megmarad. Ezt a többletet a nulla felé kell közelíteni, és ha a nyugdíjalapba átcsoportosított összegek visszatérőnek, az egészségügyi finanszírozásban is lesz, lenne lehetőség a finom hangolásra. Abban bízom, hogy ezek után – a magas részvételi arány hatására – alkotó, békés, a nép sorsáért felelősen tenni akaró összefogás jön létre.

